

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118208394
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4118208394.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci navrhovateľky: I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., D. XXXX/X, zastúpená: S. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., D. XXXX/X, proti osobe, ktorá je povinná platiť výživné: G. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. - Q., R. XXXX, o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 12Pc/17/2018-36 zo dňa 16.01.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca a v napadnutom výroku, ktorým súd určil ročné výživné **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra 13P/100/2014-21 zo dňa 13.05.2014 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť povinnej osoby - otca na navrhovateľku - plnoleté dieťa zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 100,- eur mesačne od 17.07.2018, ktoré je otec počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci do rúk navrhovateľky - plnoletého dieťaťa. Ročné výživné za čas od 17.07.2018 do 31.01.2019 v sume 308,70 eura súd povolil otcovi splácať v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným. Vo zvyšnej časti súd návrh zamietol.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods. 1,2,4,5, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1,3 Zákona o rodine a § 52 CMP, ako aj zisteným skutkovým stavom na základe čoho mal za preukázané, že navrhovateľka je plnoletá a manželstvo jej rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 13P/100/2014 zo dňa 13.5.2014, právoplatné dňa 23.5.2014. V tom čase maloletá navrhovateľka bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľky sumou 50 eur mesačne. Obaja rodičia mali len jednu vyživovaciu povinnosť, navrhovateľka navštevovala 8. ročník základnej školy, matka bola nezamestnaná, evidovaná na úrade práce a poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 97 eur a invalidný dôchodok vo výške 132,60 eura. Otec navrhovateľky bol dobrovoľne nezamestnaný, vykonával poľnohospodársku činnosť, priznal príjem z tejto činnosti asi 100 eur mesačne. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že v súčasnosti navrhovateľka študuje na strednej škole v Nitre, 4. ročník, jedná sa o denné štúdium. Žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a starým otcom. Matka navrhovateľky je invalidná dôchodkyňa, poberala invalidný dôchodok vo výške 288,40 eura, zvýšený od 1.1.2019 na sumu 295,90 eura, má jednu vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke, pobera prídavky na dieťa vo výške 23,68 eura mesačne. Starý otec navrhovateľky N. X. pobera starobný dôchodok vo výške 466,50 eura. Osoba, ktorá je povinná platiť výživné - otec navrhovateľky žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá je dôchodkyňa s dôchodkom okolo 300 eur

mesačne. Otec navrhovateľky má len jednu vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke, je dobrovoľne nezamestnaný, nie je evidovaný na úrade práce, v minulosti podnikal na základe živnostenského oprávnenia na cestnú nákladnú dopravu, svoju podnikateľskú činnosť ukončil ku dňu 11.2.2011 z dôvodu, že nebola práca. Nevenuje sa už ani poľnohospodárskej činnosti, ako dôvod uviedol, že nebol odbyť. Nemá žiadny príjem, žíví ho jeho matka, dáva mu peniaze aj na výživné, aj na poisťné, ktoré si platí ako dobrovoľne poistená osoba vo výške 123,33 eura mesačne. Súd zistil, že minimálna mzda v roku 2018 predstavovala sumu 480 eur v hrubom, minimálna hodinová mzda bola 2,759 eura.

3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného v roku 2014 došlo k zmene pomerov na strane navrhovateľky, pretože od poslednej úpravy výživného uplynula doba 4 roky a 8 mesiacov a s vekom navrhovateľky sa zvyšujú jej potreby. K zmene pomerov na strane navrhovateľky došlo aj v tom, že už neštuduje na základnej škole, ale na strednej škole, do školy chodí autobusom, má výdavky na MHD. Zároveň má výdavky na školu, oblečenie, jazykové učebnice, musela si zakúpiť kuchársku a čašničku rovnošatu, v škole sa skladajú na stužkovú po 30,- eur polročne. Pokiaľ ide o okruh vyživovacích povinností uviedol, že v tejto súvislosti nedošlo k zmene pomerov obaja rodičia majú jednu vyživovaciu povinnosť. V súvislosti s príjmami matky navrhovateľky mal za preukázané, že jej príjem bol v roku 2014 okolo 97,- eur + 132,60 eura, v súčasnosti je jej príjem 295,60 eura. Otec priznal pri rozvoze manželstva príjem 100,- eur, bol dobrovoľne nezamestnaný, inak u neho nedošlo k zmene pomerov, je stále dobrovoľne nezamestnaný, bez príjmu, žíví ho jeho matka. Na základe vyššie uvedeného, súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť povinnej osoby - otca na navrhovateľku zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 100,- eur mesačne počnúc dňom doručenia návrhu na zvýšenie výživného súdu, t.j. dňom 17.07.2018. Pri rozhodovaní vychádzal z preukázanej zmeny pomerov na strane navrhovateľky, matka navrhovateľky je invalidná dôchodkyňa s príjmom 295,90 eura a sama zo svojho príjmu nemôže uspokojovať všetky potreby a výdavky navrhovateľky, na tomto sa musí podieľať aj otec navrhovateľky a sumu 50,- eur, ktorou prispieval na výživu dcéry súd považoval za neprimeranú a nízku. Súd zdôraznil, že vyživovacia povinnosť otca je jeho prvoradou povinnosťou, a preto pri svojom rozhodnutí neprihliadal na to, že otec navrhovateľky je nezamestnaný od roku 2011, kedy ukončil živnosť, nikde nepracuje už 8 rokov, je bez príjmu a necháva sa živiť svojou matkou - dôchodkyňou. Neakceptoval takýto pasívny postoj otca, ktorý neprejavil žiadnu snahu nájsť si prácu, súd zároveň nemal preukázané, že by mal otec chronický zdravotný problém, ktorý by mu bránil manuálne pracovať. Preto súd prvej inštancie vychádzal pri zvyšovaní výživného z minimálnej mzdy v roku 2018, ktorú by otec mohol dosiahnuť, ak by prejavil vôľu a ochotu niekde sa zamestnať. O zročnom výživnom za čas od 17.07.2018 /doručenie návrhu na súdu/ do 31.01.2019 /vo veci bolo rozhodované 16.01.2019/ vo výške 308,70 eura, rozhodol tak, že povinná osoba - otec I. je povinný splácať ho v splátkach vo výške 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý uviedol, že je v zlom zdravotnom stave a v súčasnosti si nevie nájsť žiadne zamestnanie. Svojimi výdavkami je odkázaný na svoju matku. Vyjadril sa, že si je vedomý, že dcéra je už plnoletá a potrebuje viac peňazí, ale on je bez akéhokoľvek finančného príjmu, preto nesúhlasí so zvýšením výživného.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

6. Podľa § 387 odsek 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 odsek 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Keďže odvolací súd dospel k tomu záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je správny a dostatočne odôvodnený, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 CSP opakovať

tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí, vrátane citácie právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť dôvodov, ktoré súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol. Súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal opodstatnenosťou návrhu z hľadiska príslušných ustanovení Zákona o rodine a zistený skutkový stav správne posúdil po právnej stránke. Podstatnou skutočnosťou pre zmenu doterajšieho rozhodnutia o výživnom bolo zistenie takej zmeny pomerov na strane účastníkov, ktorá zmena by odôvodňovala zvýšenie výživného ako žiadala navrhovateľka, t.j. plnoletá navrhovateľka zastúpená matkou. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka podala návrh na súd dňa 17.07.2018 a žiadala, aby súd zvýšil pôvodne určenú vyživovaciu povinnosť otca v tom čase ešte k maloletej dcére Michaele zo sumy 50,- eur na 300,- eur, čo odôvodnila zmenou pomerov. Uviedla, že toho času študuje už na strednej škole, býva v spoločnej domácnosti s mamou a dedkom, má zvýšené výdavky na školu, stravu a oblečenie.

10. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané otcom v podanom odvolaní odvolací súd dodáva, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a trvá dovtedy, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, a preto rodičia v rámci zodpovednosti za ich všestranný vývoj musia uspokojovať všetky základné životné potreby svojich detí. Odvolací súd dodáva, že v tomto smere bolo potrebné vychádzať aj z ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, v zmysle ktorého je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že došlo k zmene pomerov, a to na strane navrhovateľky, ktorá je už študentkou strednej školy, medzčasom dosiahla plnoletosť a výživou je stále odkázaná na svojich rodičov. Rodičom nepribudli žiadne ďalšie vyživovacie povinnosti. Príjem matky navrhovateľky je v súčasnosti 295,60 eura, tento sa zásadne od poslednej úpravy nezmenil. Na strane otca k zmene pomerov tiež nedošlo, rovnako ako v čase rozvodu je stále dobrovoľne nezamestnaný, bez príjmu a žije s jeho matkou. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie má za to, že výživné vo výške 100,- eur mesačne je za týchto okolností primerané. Súd prvej inštancie pri zvýšení výživného správne vychádzal z minimálnej mzdy v roku 2018, ktorú by mohol otec dosiahnuť, ak by sa niekde zamestnal. Námietku otca uvedenú v odvolaní, týkajúcu sa skutočnosti, že nemôže platiť výživné v určenej sume, lebo je v zlom zdravotnom stave a toho času si nevie nájsť žiadne zamestnanie, odvolací súd nepovažuje za dôvodnú. Odvolací súd má zo spisu preukázané, že otec navrhovateľky je dobrovoľne nezamestnaný, nie je zaevidovaný na úrade práce a nevidí ani dôvod prečo by sa mal zaevidovať. V tejto súvislosti sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že pri rozhodovaní o zvýšení výživného je pasívny postoj otca neakceptovateľný. Otec navrhovateľky neprejavil žiadnu snahu o nájdenie si práce a zlý zdravotný stav, ktorý by mal byť príčinou jeho nezamestnanosti nijako v konaní nepreukázal.

11. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že zákonnú vyživovaciu povinnosť majú obaja rodičia, preto aj otec je povinný prispievať podľa svojich možností a schopností na výživu dieťaťa, pričom tejto vyživovacej povinnosti ho súd nemôže zbaviť. Každý rodič, aj ten, čo nemá žiadny príjem, je povinný prispievať na výživu svojho dieťaťa v minimálnej výške. Otec navrhovateľky údajne platí výživné z príjmu svojej matky a táto ho aj žije. On sám v konaní nijako nepreukázal, že by mal snahu sa zamestnať, prípadne, že by spolupracoval s úradom práce, ktorý by mu mohol ponúknuť adekvátne ponuky na uplatnenie sa na trhu práce. Záverom odvolací súd poukazuje na to, že otec okrem platenia určeného výživného sa na potrebách už plnoletej I. žiadnou inou formou nepodieľa, pričom ide o dieťa, ktoré má 19 rokov a je v období výrazného fyzického vyspievania, s čím sú spojené aj vyššie náklady na jej výživné.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CS, potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).